

Rahe rappis Ida-Eestit

Rappima on veel liiga pehme sõna väljendamaks seda kahju, mida esmaspäevane äikesetorm koos rahega Tartu- ja Jõgevamaal korda saatis.

29. märil pärastlõunal kerkisid Ida-Eestis külma ja sooja ning niiske õhumassi piiril vägevad äikesepilved, mis ulatusid seekord sellisele kõrgusele, et olid nähtavad juba Helsingi ilmaradarile. Ilma- ehk Doppleri radar on võimeline näitama sünoptikuile saju

Ain Kallis
ilmateadlane

piirkonda ning isegi selle intensiivsust. Tavaliselt ulatub soomlaste vaatepiir kusagile Põhja-Eesti kanti, seekord kõvasti kaugemale. Arenenud riikides teeb ilmaennustajate elu märksa lihtsamaks kogu maad hõlmavate radarite olemasolu. Nagu kiuste oli Tallinna lähedal Harkus käsil just uue sarnase elektroonilise abimehe häälestamine. Lõuna-Eesti tarbeks teise radari muretsemine käib esialgu Eestile üle jõu.

Ilmselt paljudele eluks ajaks meelde jääval esmaspäeval andis Eesti ilmateenistus kaks korda tormihoiatuse koos äikesevõimalusega. Iga äikesega võib kaasneda rahe, aga et viimane osutus tõeliseks loodusõnnetuseks, tuli üllatusena. Peipsi äär ning Kagu-Eesti on teada äikeserikkad alad, kuid mais esineb pikset keskeltläbi alla ühe päeva kuu kohta. Tartu ilmajaama helistati nii lähedalt Elvast kui ka Pala kandist. Raheterad polnud enam terad, vaid tõelised jääkamakad, ulatudes 2 kuni 7 sentimeetrini. Seni on ametlikuks Eesti rahe rekordiks 5 cm. Mujal on elu veel ohtlikum – USA-s sadas 1970. aastal alla 19 cm läbimõõduga ja 757 g kaalunud kamakas, Bangladeshis 1986. aastal aga 1020 g kaalunud “rahetera”. Mõned rahetormid on õige tapvad. 1888. aastal sai Indias rahe tõttu surma 250 inimest ning üle 1600 lamba-kitse. Väike lohutus meie kahjukannatanuile.

Mida oleks saanud ette võtta? Aladel, kus esineb rahet väga sageli, on proovitud rahepilvi laiiali ajada. Keskajal kirikukelli helistades, viimasel sajandil kahuritest ja rakettidest kemikaale pilve tulistades. Kasu olevat kõikidel juhtudel kaheldava väärtusega.